

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Gazeta Częstochowska

Redaktor Zygmunt Trzebiński.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
Częstochowa, Aleja II № 38, telefon № 50.

Wydawca Antoni Siennicki.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie IV-ej.

Cena 3 kop.

W teatrze miejsowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie

**Zmiana programu
DWA RAZY w tygodniu**

Program bardzo interesujący, niebawdy do tej pory w Częstochowie. Obrazy doborowe, sensoryjne i artystyczne, otrzymane wprost z fabryk Paryskich, zdjęcia ostatnich nowości. Szeregody w programach. Początek w soboty i święta od godz. 3 po poł., a w dnie powszednie od godz. 5 po południu. Dyrektor B. Zrzędek;

8-klasowy zakład naukowy Cz. BAGIEŃSKIEGO

w Częstochowie, ul. Szkolna 10.

Egzamina wstępne po wakacjach.

Od 1 do 15 września codziennie.

Dzieci rodziców, którzy nie wnieśli opłaty wpisowej za rok zeszyły, bezwarunkowo nadal do szkoły przyjęci nie będą.

Zatwierdzona przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
Lecznica chorób zębów i jamy ustnej
Marjana Puchalskiego
przeniesioną została w III-gą Aleję № 57 wprost kościoła po Mariawitkach.
Leczenie plombowanie zębów sztuczne podług taksy.
Porada 30 kop., wyjęcie zęba 50 kop.
Dziury nocne od 8 wiecz. do 8 rano, zapłata podwójna. 21

Lekarz-Dentysta 30
Michał Grejniec
przyjmuje jak zwykle.
Codziennie od 9-1 i od 3-6 ej.
I Aleja 10, dom p. Rajcherowej, telefon № 108.
Choroby zębów i jamy ustnej. Plombowanie. Zęby sztuczne.
Dla niezamożnych ceny niższe.

Lubelskie Biuro Leśne
leśników pułaniaków,
Tadeusza Łuczkiego i Konrada Edelmana w Lublinie, ul. Krak.-Przedmieście № 70, przyjmują i statywnie szybko i tanio sprawy Komitetów i Serwisowe. Podjęcie się urządzeń prawidłowych gospodarstw leśnych, szkoleniu lasów, zakładania szkółki leśne, prowadzą uprawy i całych drzewostanów, oraz przyjmują się wszelkich innych robót wchodzących w zakres leśnictwa. 406

Oko-Perlin Dentysta
Teatralna № 13.
przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od 2 do 6 po połud. Wprawia zęby sztuczne na złocie bez podniebienia, oraz przyjmuje niezamożnych od 9 do 10 rano bezpłatnie. 34

Teatr Marii Przybyłko

na placu Wystawy.

We Wtorek, d. 16 sierpnia

ZABUSIA

Sztuka Gabrieli Zapolskiej

Początek o godz. 8-jej wieczorem.

Lekarz Dentysta **Artur Brońiatowski**

przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 p.p

I Aleja № 8, pierwsze piętro, dom p. Rygockiej. 92

Choroby zębów i jamy ustnej. Plomb. Zęby sztuczne, bez podniebienia na kauczuku i w stocze.

Dr. Szummer

powrócił Jasna Góra. 407

DENTYSTA

R. Filipowicz

II-ga Aleja № 24. 709

Choroby zębów i jamy ustnej. Plombowanie. Zęby sztuczne.

Związki zawodowe na Wystawie.

W Wystawie naszej — jak pisze w w. 33 Łódzki Organ narodowego stowarzyszenia robotników przemysłu włókiennego „Jedność” — biorą udział wszystkie niemal polskie związki zawodowe. Powiadamy „niemal wszystkie”, gdyż jak dowiadujemy się z „Życia Robotniczego”, znalazł się jeden dość liczny i zasobny związek, który z solidarności ogólnej postanowił się wyłamać i w wystawie udziału wzięść nie zamierza. „Życie Robotnicze”, organ polskich związków zawodowych, nazywa ten objaw smutnym zjawiskiem i w odpowiedni sposób ciekawie słusznie go porękuje. Skoro bowiem w sprawie wystawienia swych tablic na wystawie związek po-

wyższy odmówił swego udziału, to czyż można spodziewać się z jego strony solidarności w sprawach innego rodzaju, które być może wynagradzać będą ze strony tej organizacji? Więcej pracy i funduszy. Zaisze, smutny to objaw, dowodzący, iż na czole tej organizacji, nie wymienionej z nazwy przez „Życie Robotnicze”, stoją ludzie, dla których tam miejsca być nie powinno, bo jeżeli od kogo, to właśnie od Zarządu każdego związku, wymagana jest większa dbałość społecznego uświadomienia, aniżeli się ona w postępowaniu powyższego Zarządu związku przejawia.

Przedmiotami, wystawianymi przez związki zawodowe na wystawie są przede wszystkim różne tablice porównawcze, sposobem graficznym wykonane, a mianowicie: 1) tablice porównawcze przychodów i rozchodów za ubiegłe trzy lata (zgodnie od daty rozpoczęcia działalności związku); 2) tablice porównawcze wydawanych zapomóg z uwzględnieniem podziału na kategorie (w razie braku pracy, strajka, lokautu, choroby i p. smierć); 3) tablice ruchu członków; 4) tablice biur pośrednictwa pracy; 5) tablice zatargów i nieporozumień i w. in. Prócz tablic, każdy ze związków wystawi kolekcję godnych uwagi druków, jakimi posługuje się w swej czynności biurowej.

Komplet tablic stworzy niezawodnie wyczerpujący obraz działalności polskich związków zawodowych, wykaze, czemu są te stowarzyszenia robotnicze, co robią i jaki jest bilans ich pracy za ubiegłe trzy lata.

Do liczby związków, biorących udział w wystawie, należą: „Polski związek zawodowy przemysłu żelaznego”, „Polski związek zawodowy cieśli, stolarzy i pokrewnych zawodów”, „Polski związek zawodowy pracowników mierniczych”, „Polski związek zawodowy robotników przemysłu mącznego”, „Polski związek zawodowy drukarzy, odlewaczy czcionek i pokrew. zawodów”, „Związek zawodowy pracowników igły”, „Polski związek zawodowy robotników cukrowni”, „Stowarzyszenie kelnerek” i „Polski związek zawodowy ogrodników”.

Wystawieniem tablic porównawczych, odnoszących się do działalności i rozwoju związków powyższych, zajmuje się redakcja „Życia Robotniczego”.

Jednym z pierwszych związków, które na czas ukończyły swoją pracę wystawową, jest „Jedność”. Zawdzięczać to oczywiście należy niemiernodwanej i bezinteresownej pracy p. Benedeka, który tablice, dające obraz rozwoju i działalności naszego Stowarzyszenia, świetnie i ze znajomością rzeczy wykonał, a co też z naszej strony należy mu się serdeczna podzięk. Tablice powyższe, składające się z sześciu

egzemplarzy, wykazują 1) 11-66 członków „Jedności” w 1907 i 1908 r. w poszczególnych oddziałach w stosunku do ogólnej ilości robotników, pracujących w przemyśle włókiennym; 2) porównanie zapomóg w dwuletnim okresie, podzielonych na kategorie: brak pracy, zapomogi pociżnicom, chorym, wyjazdy i różne; 3) porównanie zapomóg według miesięcy; 4) przychód i rozchód z podziałem na kategorie; 5) obraz ruchu w czytelnicy i biblioteka z podziałem na miasteczka; 6) obraz ruchu członków w Oddziale częstochowskim Stowarzyszenia. W środku tablic mieści się pierwszy, pamiątkowy numer naszej gazety oraz fotografie członków Głównego Zarządu wraz z delegatami oddziałów prowincjonalnych; następnie zamieszczone są fotografie redakcji; pokój, w którym mieści się kasa Stowarzyszenia; sali zebrań ogólnych; pokój biblioteczny teatr zewnątrz oraz jego wnętrza i t. p. Poza to wystawione zostały w pawilonie naszym wszelkie druki i marki w pracy biurowej używane, szematy książek kasowych i t. p.

Korzystając z wystawy, w części pawilonu należącym do naszego Stowarzyszenia, zarządzona została sprzedaż naszej gazety oraz popularnie napisanej broszury p. B. B. p. t. „Związek zawodowy na Zachodzie i u nas”, której niska cena (20 kop.) przyczynić się powinna do spopularyzowania wśród polskiej warstwy robotniczej idei, której związek zawodowy służy.

W sprawie zorganizowania przez Stowarzyszenie nasze wycieczki na wystawę częstochowską, zaszyły następujące zmiany, które niniejszem komunikujemy:

Wycieczka wyruszy z Łodzi nie 21 b. m., jak to było ogłoszone, lecz d. 11 września, wobec czego przyjmowanie zapisów, wraz z opłatą rubla wpisowego, przedłużone zostaje do dnia 1-go września.

Warunki, na jakich kolejdy będą mogli wziąć udział w wycieczce, również uległy znacznej zmianie, a mianowicie: pobierana będzie tylko opłata za przejazd wraz z pewną drobną nadwyżką, celem zwrotu kosztów; poniesionych przy organizowaniu wycieczki. Udział zatem w wycieczce nie będzie przenosić zapewne 3 rubli. Wzamian za to, kosztu zwiedzenia wystawy, potrzeby żywnościowe i t. p. pokrywane będą przez samych uczestników wycieczki.

Fabryka wyrobów cementowych majątku „OSTROWY”
J. C. W. Wielkiego Księcia **Michała Aleksandrowicza.**
Adres pocz. i telegr. **Kłobuck, gub. Piotrkowska**
Wyroby: dachówki, rur różnych wymiarów i form cegły płyt podłogowych i trójnarożnych, różne upiększenia fasad i t. p.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-cia, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

WYKONUWA: RZEZBE, POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE i SZTUKATERJA.

Telefon № 260.

Założony w roku 1878.

RYDZEWSKI i Sⁿⁱ
Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

„RUBEROID”

Najlepszy, najtańszy materiał do krycia dachów, a, wysięciałania podłóg, izolowania miejsc wilgotnych. Na Wystawie pokryte: Halla maszyn, pawilony: łowiecki Kowalskiego i Trylskiego „Swiata” i inne. Krycie dachów. Oferty na żądanie.

Zaburzenia antysemityczne.

Podczas ostatnich kilku dni Szczawnica była widownią gorszących zajęć pomiędzy ludnością chrześcijańską a żydowską.

Historja poszła o sprawę blańą wprawdzie, będącą jednak w Szczawnicy na porządku dziennym.

Polant przyaresztował jakiegoś żyda i, mimo protestów ze strony izraelitów aresztowanego prowadził do urzędu klimatycznego, żeby tam uścielił kaskę.

O tej porze deptak jest przepiękny ludnością żydowską, bo jest to pora pica wody ze źródła.

Wody ze źródła. Tłum rzucił się na policjantowi, ten zaś świsnąłk wzywał pomocy policji.

Oto przed urzędem klimatycznym zebrał się tłum żydów, złożony z kilkuset głów, który począł głośno odgrażać się policji.

Wściekli górale, dosiedli wózków i chcą rozpędzić tłum, galopem wjechali w sam środek tegoż.

Sytuacja stawała się prawdziwie groźną, zwłaszcza, że z dołu, od strony „Miedzusia” począł iść sukurs góralom, skłonny do walki, mimo przewagi przeciwników.

W tej sytuacji zjawił się na placu komisarz stacji klimatycznej w mundurze, przy spadzie, i donośnym głosem wezwał tłum do ustąpienia, zaznaczając dobitnie, że takiem prowokującym zachowaniem się sami szukają nieszczęścia.

W ciągu dwóch następnych dni sytuacja była wciąż naprężona i dochodziło do drobnych bójek, dzięki jednak sprężystości władz do poważniejszych bójek nie dopuszczono.

Wiele rodzin żydowskich opuściło Szczawnicę.

ROZMAITOŚCI.

Chłirczyzy zamiast węgrów.

Jak wiadomo od lat kilku zabroniono handlu domokrajnego i zw. węgrmocy słowakom, roznoszącym normobersaczenie po wsiach i dworach.

Jeden z uczniaków lwowskich ogłasza odnaleziony niedawno list znanego pisarza, Wojay, do Ignacego Potockiego, pisarza litewskiego, z prośbą, aby wziął piszącego do Łazienek na obiad

List, składający się z samych jednozgodkowych wyrazów, opiewa: „Ja mam dziś jeść, tam gdzie król; to cześć dla sług, gdy im pan da swój stół; lecz jak tak zając mam, gdy mi się stał trąf, koń mój zdechł, a tych co są, pod szór, nie mam dość; mamże wziąć kij i pójść? nie! Ty masz cud czyz dwa, kto wie, czy nie trzy, rącz mnie wziąć w Twój wóz. Juz wiesz, co chcę, lecz czy wiesz, kom jest? Ja się zwę jak to zię, co na świat śle strach, śmierć i głód, gdzieś ja jest, tam są łzy, wrzask i płacz. Jam nie krzyw, zem tak zwąp; ja bym się mógł zwad mir, bo nie chcę zwad i mam wstręt do bitw. Bądź zdrow, a mnie licz w poet tych, co Cię czczą”.

Obrzymi pożar tajgi syberyjskiej. „Sibirskaja Zień” pisze: Okolice Krasnojarska znajdują się w tumanach dymu, Tarcza słoneczna była przez kilka dni czerwona.

Na ogromnych przestrzeniach pali się tajga (od rzeki Kam dopływa Jenisej z prawego brzegu). Tłumienie ognia jest niemożliwe, gdyż w promieniu 30 sążni panuje takie gorąco, iż zbliznąć się do niego niepodobna.

2-u klasowa szkoła

Z. WIGURSKIEJ w Częstochowie, Teatralna 31. Zapisy rozpoczęto, Teatralna 27 od 11-12 g.

Dzieci rodziców, którzy nie wnieśli całkowitej opłaty wpisowej za rok zeszyły, bezwarunkowo nadal do szkoły przyjęci nie będą.

389

5-1

Przedsiębiorstwo wyrobów cementowych p. f. Józef WARSZAWSKI dawniej TROSSET Włokolajewska № 8.

Laboratorium St. GÓRSKIEGO Warszawa, Leszna № 12. poleca: Agatol proszek, eliksir, i pasta do zębów o silnym aromacie i własnościach przeciwnilnych.

Warszawskie Laboratorium CHEMICZNE poleca doskonałe mydło toaletowe MYDŁO TATRZAŃSKIE do wyboru w zapachach: róża, kw. w. lja, fiołek, wrzos. Cena kawałka 20 kop.

SKŁAD FABRYCZNY T-wa „Prowodnik” W RYDZIE. RYDZEWSKI i S-ka w Częstochowie, Teatralna 13. Tel. № 1. Wyroby techniczne Gumowe i Azbestowe do wszelkich gałęzi przemysłu.

Ekskians (pudło-cem) higieniczny proszek usuwający pot i odparzenie ciała oraz przykrą woń jego. Skutek po jednorazowym użyciu. Cena 30 k.

Egzystuje od 1861 roku Fabryka Organów Jana Szymańskiego przeniesioną została z pod № 14 na Chłodną № 10 w Warszawie.

„ARYSTOKRATYNA” Mydło, krem i proszek! Odmierzona na wystawie lakazry i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.

Doswiadczony rolnik średnich lat, znający poszukiwanie miejsca administratora, kontrolera lub samodzielnego zarządcy majątku.

Zgubiono przed Sępczem Jasnej Góry 42. Notes z fraktem i bilet na imię F. Buchalskiego i bilet sezonowy na Wystawę. Laskawy znalazca raczy oddać do adm. „Gazety Częstochowskiej”.

Zgubiono kartę pobytu wydaną z fabryk St. Weisberg na imię Chaskla Hauptmanna.

W Zawierciu do wydzierżawienia piaskarnia higieniczna, według przepisów obecnie wymaganych, za dwa piwoce na węg. i, oraz ustępnia do odstąpienia za 250 rb. rocznie. Adres: Zawiercie K. Rybiński.

Potrzebny piastur ekonom w średnim wieku, pojedynczo do pomocy w gospodarstwie rolnem. Wiadomość w Częstochowie, II aleja w sklepie tabacznym Wago Pruszkowskiego.

Z powodu wjazdu do urzędowania piastura blisko wystawy. Wiadomość w administracji „Gazety Częstochowskiej”.

FRANCUZKI POPULARNY ŚRODEK przeciw CHRONICZNEJ OBSTRUKCJI. Nie powoduje bólu w żołądku, ani mdłości, ani biegunki.

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmują: Kantor własny -- Częstochowa Aleja II Nr. 38 -- Kiosk „Świata” na Wystawie, w Zawierciu księgarnia p. Z. Hubickiej, w Dąbrowie p. Jan Dziekan, w Rakowie p. Leon Piotrowski, w Warszawie F. Syrewicz.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50 wraz z przesyłką pocztową lub odnośnieniem do domów.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpłtowy lub jego miejsce: przed tekstem kop. 30, po tekście k. 10, obok tekstu (nadestane) k. 50, nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyrz.